

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2024-06-18

Rapport från Slutförvarsorganisationen till Kommunfullmäktige

Perioden 2023-04-23 - 2024-09-17

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Den 27 januari 2022 meddelade regeringen tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen för SKB:s ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark och en inkapslingsanläggning i Oskarshamns kommun. Besluten finns att läsa på **regeringens hemsida**.

I juni 2023 lämnade SKB in dels en kompletterande ansökan och dels en begäran om tillstånd enligt *miljöbalken* (med villkorsförslag mm) till Mark- och miljödomstolen. Två remissomgångar har genomförts sedan dess. Sista dag att lämna synpunkter i den andra omgången var den 12 februari 2024. Östhammars kommuns yttranden finns att läsa på **kommunens slutförvarswebb**.

SKB lämnade den 27 mars 2024 in bemötanden av inkomna synpunkter i de båda målen. Mark- och miljödomstolen har därefter gett övriga parter, remissinstanser med flera möjlighet att senast den 15 maj 2024 inkomma med synpunkter. Östhammars kommun har beviljats förlängd svarstid till den 30 maj för att möjliggöra hantering av kommunens yttranden på kommunstyrelsens sammanträde den 28 maj.

Mark- och miljödomstolen lämnade den 27 mars 2024 besked om justerad tidplan för den fortsatta tillståndsprövningen. Huvudförhandlingen, som enligt tidigare tidplan skulle hållas under vecka 21 (20-24 maj), är framskjuten till september (vecka 38-39). Enligt den nya tidplanen kommer domstolen meddela sitt avgörande i oktober-november 2024.

Utöver lagakraftvunnet tillstånd enligt miljöbalken från Mark- och miljödomstolen krävs, enligt *kärntekniklagen*, även godkännande från Strålsäkerhetsmyndigheten innan verksamheten får påbörjas. Nästa steg är att SKB ansöker om godkännande av preliminär säkerhetsredovisning (PSAR). På Strålsäkerhetsmyndigheten pågår dock redan nu ett arbete med bland annat utformande av villkor. I april skickade myndigheten en remiss om villkor för kapslar till kärnbränsleförvaret till framförallt Swedac och SKB men även till bland annat de kommuner och miljöorganisationer som deltagit i tillståndsprövningen. Östhammars kommuns yttrande finns att läsa på **kommunens slutförvarswebb**.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt gav den 21 december 2022 SKB tillstånd enligt *miljöbalken* för fortsatt drift och utbyggnad av det befintliga slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR) i Forsmark. Frågan om villkor för utsläpp till vatten har skjutits upp under en prövotid. SKB ska senast två år efter att bergarbeten för SFR har påbörjats lämna in redovisning och förslag på åtgärder och villkor till domstolen som därefter har att fastställa slutliga villkor även för utsläpp till vatten.

Ett av villkoren i miljöbalkstillståndet är att SKB ska erbjuda bullerskyddande åtgärder till permanentboende längs väg 76 (mellan Forsmark och Börstil) som till följd av utbyggnaden av SFR bedöms utsättas för buller över vissa angivna nivåer. SKB har under det senaste året kontaktat fastighetsägare, bedömt behov av åtgärder och påbörjat arbetet

med att genomföra bullerskyddande åtgärder (till exempel tilläggsisolering av ventil, byte av fönster och skärmning av uteplats). Genomförandet av åtgärderna beräknas bli klart under sommaren 2024.

I prövningen enligt *kärntekniklagen* återstår flera steg i den så kallade stegvisa prövningen. Innan utbyggnaden av själva slutförvaret får påbörjas krävs ett godkännande från Strålsäkerhetsmyndigheten. SKB lämnade i april 2023 in en ansökan till myndigheten. Den mest omfattande delen av ansökan utgörs av en preliminär säkerhetsanalys (PSAR). Mer information finns på **SKB:s hemsida**.

Övrig aktuell information

Utökade möjligheter till ersättning för kommuners arbete med slutförvarsfrågor

Den 15 maj 2024 beslutade riksdagen om ändringar i finansieringslagen som innebär att kommuner får utökade möjligheter till ersättning från Kärnavfallsfonden för arbete med slutförvarsfrågor. Kommuner kommer framöver kunna söka ersättning från Kärnavfallsfonden även för att delta i den stegvisa prövningen enligt *kärntekniklagen*, för att granska SKB:s program för forskning, utveckling och demonstration (Fud) och för att delta i samråd om lokala miljöfrågor (dialogforum).

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och *kärntekniklagen* om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och *kärntekniklagen* om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på **SKB:s hemsida**. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Östhammars kommuns slutförvarswebb, podcast och nyhetsbrev

På kommunens slutförvarswebb www.slutforvarforsmark.se hittar du information om de slutförvar som är eller kan bli aktuella i Östhammars kommun. På hemsidan hittar du även **webbsändningar** av Referensgruppens möten och en **dokumentbank** med bland annat kommunens yttrande i prövningarna.

I podcasten **Bergrummet – en podd om slutförvarsfrågorna i Östhammars kommun** kan du höra om vad som är aktuellt i slutförvarsfrågorna. Om du har önskemål på något ämne som du vill att vi tar upp finns det ett formulär för det längst ner på sidan där podden finns.

På hemsidan kan du även anmäla dig till **Slutförvarsenhetens nyhetsbrev**.